

HOẠT ĐỘNG KHOA HỌC CỦA HỌC VIỆN: HAI THẬP NIÊN KHẲNG ĐỊNH VAI TRÒ TRUNG TÂM NGHIÊN CỨU KHOA HỌC CHÍNH TRỊ VÙNG ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG

PGS, TS. NGUYỄN XUÂN PHONG

Phó Giám đốc Học viện Chính trị khu vực IV

Ngày tiếp nhận: 25/02/2026 Ngày bình duyệt: 28/02/2026 Ngày duyệt đăng: 15/3/2026

● **Tóm tắt:** Trong hai mươi năm qua, Học viện Chính trị khu vực IV từng bước khẳng định vai trò là trung tâm nghiên cứu khoa học chính trị của vùng đồng bằng sông Cửu Long. Hoạt động khoa học đã tăng mạnh về số lượng và chất lượng đề tài, hội thảo, công bố và kiến nghị chính sách. Nghiên cứu bám sát thực tiễn vùng, tập trung vào xây dựng Đảng, phát triển bền vững, bảo vệ nền tảng tư tưởng. Kết quả khoa học gắn chặt với đào tạo, tham mưu, góp phần cung cấp luận cứ cho hoạch định chủ trương, chính sách Trung ương và địa phương.

● **Từ khóa:** Học viện Chính trị khu vực IV, nghiên cứu khoa học, khoa học chính trị, đồng bằng sông Cửu Long

1. Đặt vấn đề

Nghiên cứu khoa học là một trong những chức năng cơ bản, có ý nghĩa quyết định đối với việc khẳng định vị thế, uy tín học thuật của các Học viện, Trường Chính trị trong hệ thống đào tạo, bồi dưỡng cán bộ của Đảng. Đối với Học viện Chính trị khu vực IV, hoạt động khoa học không chỉ nhằm phát triển lý luận chính trị mà còn tập trung vào tổng kết thực tiễn, giải quyết những vấn đề cấp thiết đặt ra trong quá trình phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng Đảng và hệ thống chính trị ở vùng đồng bằng sông Cửu Long.

Vùng đồng bằng sông Cửu Long là địa bàn có vị trí đặc biệt quan trọng về kinh tế, chính trị, xã hội, quốc phòng - an ninh của cả nước; đồng thời cũng là khu vực chịu tác động mạnh mẽ của biến đổi khí hậu, quá trình đô thị hóa, hội nhập quốc tế và chuyển đổi mô hình phát triển. Thực tiễn đó đòi hỏi phải có những nghiên cứu khoa học chính trị chuyên sâu, mang tính vùng, gắn chặt với đặc thù lịch sử, văn hóa, xã hội của khu vực. Trong bối cảnh ấy, Học viện Chính trị khu vực IV từng bước khẳng định vai trò là trung tâm nghiên cứu

khoa học chính trị của vùng, góp phần quan trọng vào việc cung cấp luận cứ khoa học cho các cấp ủy, chính quyền địa phương.

2. Quá trình hình thành và phát triển hoạt động khoa học

2.1. Giai đoạn hình thành, đặt nền móng (2006 - 2012)

Ngay sau khi được thành lập vào năm 2006, Học viện Chính trị khu vực IV đã xác định nghiên cứu khoa học là nhiệm vụ trọng tâm, song hành với công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ. Trong điều kiện đội ngũ cán bộ, giảng viên còn mỏng, cơ sở vật chất, kinh nghiệm nghiên cứu còn hạn chế, Học viện tập trung xây dựng các quy chế quản lý khoa học, hình thành đội ngũ cán bộ làm công tác nghiên cứu, đồng thời triển khai các đề tài nghiên cứu khoa học cấp cơ sở.

Nội dung nghiên cứu giai đoạn này chủ yếu tập trung vào tổng kết thực tiễn xây dựng hệ thống chính trị cơ sở; công tác dân tộc, tôn giáo; công tác tư tưởng; những vấn đề kinh tế - xã hội nổi bật của khu vực đồng bằng sông Cửu Long với 02 đề tài cấp Bộ và 15 đề tài cấp cơ sở. Dù số lượng đề tài chưa nhiều, song đây là giai đoạn có ý nghĩa quan trọng trong việc

xác lập hướng nghiên cứu đặc thù vùng và tạo tiền đề cho sự phát triển mạnh mẽ về sau. Các kết quả nghiên cứu bước đầu đã góp phần phục vụ trực tiếp công tác giảng dạy, học tập và tham mưu cho các địa phương trong vùng.

2.2. Giai đoạn phát triển và mở rộng (2012 - 2018)

Trên cơ sở những nền tảng ban đầu, hoạt động khoa học của Học viện bước sang giai đoạn phát triển cả về số lượng và chất lượng. Học viện đã chủ trì và tham gia nhiều đề tài khoa học cấp Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, từng bước tiếp cận và triển khai các đề tài có quy mô lớn hơn, phạm vi rộng hơn. Cán bộ, viên chức Học viện đã chủ trì và tham gia 08 đề tài cấp Bộ và cấp tỉnh, 21 đề tài cấp cơ sở, so với giai đoạn 2006 - 2012 là một bước tiến lớn cả về số lượng và chất lượng.

Trong giai đoạn này, nhiều hội thảo khoa học được tổ chức, tập trung thảo luận những vấn đề lớn của vùng đồng bằng sông Cửu Long như: xây dựng nông thôn mới, phát triển nông nghiệp bền vững, bảo đảm an sinh xã hội, giữ vững ổn định chính trị - xã hội, củng cố quốc phòng - an ninh. Hoạt động hội thảo khoa học đã góp phần tạo dựng môi trường học thuật, tăng cường trao đổi, liên kết nghiên cứu giữa Học viện với các cơ quan, địa phương và các nhà khoa học trong và ngoài khu vực.

2.3. Giai đoạn nâng cao chất lượng và khẳng định vai trò trung tâm vùng (2018 - 2026)

Từ năm 2018 đến nay, hoạt động khoa học của Học viện Chính trị khu vực IV chuyển mạnh sang yêu cầu nâng cao chất lượng, chiều sâu lý luận và tính ứng dụng thực tiễn của các kết quả nghiên cứu. Học viện đã chủ trì, tham gia 02 đề tài cấp Nhà nước, 34 đề tài cấp Bộ và cấp tỉnh, 92 đề tài cấp cơ sở, 09 báo cáo kiến nghị, tư vấn chính sách. Nhiều đề tài khoa học tập trung làm rõ những vấn đề lý luận - thực tiễn mới đặt ra trong bối cảnh đẩy mạnh xây dựng, chỉnh đốn Đảng; bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng; phát triển bền vững vùng đồng bằng sông Cửu Long trước tác động của biến đổi khí hậu và hội nhập quốc tế.

Học viện đã tổ chức nhiều hội thảo khoa học cấp Bộ, cấp tỉnh với sự tham gia của các nhà khoa học, nhà quản lý, cán bộ thực tiễn,

qua đó khẳng định vai trò là diễn đàn khoa học chính trị uy tín của khu vực. Các kết quả nghiên cứu ngày càng được các địa phương trong vùng tham khảo, vận dụng vào quá trình xây dựng và tổ chức thực hiện nghị quyết, chương trình, kế hoạch phát triển.

3. Những thành tựu nổi bật trong hoạt động khoa học

Sau hai mươi năm phát triển, hoạt động khoa học của Học viện đã đạt được nhiều thành tựu quan trọng.

Thứ nhất, Học viện đã xây dựng được đội ngũ cán bộ nghiên cứu, giảng viên có trình độ chuyên môn ngày càng cao, nhiều người được đào tạo bài bản, có kinh nghiệm nghiên cứu và khả năng gắn lý luận với thực tiễn với 03 phó giáo sư; 30 tiến sĩ; 56 thạc sĩ. Đây là nguồn nhân lực khoa học chất lượng cao, động lực chính của hoạt động nghiên cứu khoa học tại Học viện. Hiện nay, nguồn nhân lực của Học viện đã tham gia chủ nhiệm, thành viên chính nhiều đề tài cấp Nhà nước, cấp Bộ trọng điểm, cấp Bộ và cấp tỉnh. Nhiều nhà nghiên cứu đã xuất bản các công bố quốc tế, sách chuyên khảo và bài báo khoa học trên các tạp chí có uy tín. Công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ nghiên cứu được Đảng ủy, Ban Giám đốc quan tâm sâu sát, cụ thể đã cử nhiều cán bộ đi làm nghiên cứu sinh, mở nhiều lớp bồi dưỡng kỹ năng viết và công bố quốc tế, báo cáo kiến nghị, tổ chức hội thảo khoa học...

Thứ hai, hệ thống đề tài nghiên cứu khoa học đa dạng, gắn với thực tiễn vùng. Trong hai mươi năm qua, Học viện Chính trị khu vực IV đã triển khai số lượng lớn đề tài nghiên cứu khoa học các cấp. Số lượng đề tài khoa học các cấp do Học viện thực hiện ngày càng tăng. Học viện đã và đang triển khai 174 đề tài khoa học, đề án, dự án khảo sát các cấp, trong đó có 02 đề tài khoa học cấp Nhà nước, 44 đề tài cấp Bộ, cấp tỉnh và 128 đề tài khoa học cấp cơ sở. Kết quả thực hiện các đề tài khoa học nói trên không chỉ góp phần tổng kết thực tiễn, nghiên cứu lý luận để phục vụ công tác tham mưu, tư vấn chính sách mà còn phục vụ đắc lực cho công tác đào tạo, bồi dưỡng của Học viện, góp vào sự phát triển chung của vùng đồng bằng sông Cửu Long. Nội dung nghiên cứu của các

để tài phong phú, bám sát định hướng chiến lược của Học viện và thực tiễn vùng đồng bằng sông Cửu Long, tập trung vào các chủ đề: lý luận chính trị, phát triển bền vững vùng, dân tộc - tôn giáo, biến đổi khí hậu, an sinh xã hội, liên kết vùng, nông nghiệp, khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng... Nhiều công trình nghiên cứu có giá trị lý luận và thực tiễn cao, cung cấp luận cứ khoa học phục vụ hoạch định chính sách, góp phần tích cực cho công tác tư vấn, tham mưu cho các địa phương vùng đồng bằng sông Cửu Long.

Thứ ba, hội thảo khoa học trở thành kênh lan tỏa tri thức và khẳng định vai trò trung tâm vùng. Trong hai mươi năm qua, hội thảo khoa học do Học viện tổ chức ngày càng phong phú về nội dung, đa dạng về hình thức và mở rộng về quy mô. Học viện đã chủ trì, phối hợp tổ chức 77 hội thảo, hội nghị, tọa đàm khoa học các cấp, trong đó có 13 hội thảo cấp Bộ, 54 hội thảo cấp cơ sở, 10 hội nghị khoa học. Hình thức tổ chức các hội thảo được đổi mới, đa dạng hóa cả trực tiếp và trực tuyến, thu hút sự quan tâm của nhiều nhà khoa học, chuyên gia đầu ngành trong và ngoài nước. Sau hội thảo, Học viện đều xây dựng các báo cáo chất lọc gửi Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, các Tỉnh ủy, Thành ủy về những kết quả của hội thảo và các kiến nghị chính sách. Ngoài ra, Học viện đã tích cực hỗ trợ một số Trường Chính trị ở vùng đồng bằng sông Cửu Long tổ chức các hội thảo khoa học tạo điều kiện để các trường này đáp ứng tiêu chí về khoa học trong quá trình hướng đến danh hiệu *Trường Chính trị đạt chuẩn mức I*. Học viện đã thể hiện rõ vai trò trong việc tăng cường sự liên kết, phối hợp với nhiều đối tác như: Viện Khoa học xã hội vùng Nam Bộ; Viện Triết học thuộc Viện Hàn lâm khoa học xã hội Việt Nam; Học viện Báo chí và Tuyên truyền; các Viện, Học viện trực thuộc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh để tổ chức các hội thảo, tọa đàm khoa học. Thông qua các hội thảo, Học viện không chỉ làm rõ nhiều vấn đề lý luận - thực tiễn quan trọng mà còn khẳng định vai trò là trung tâm kết nối, dẫn dắt hoạt động nghiên cứu khoa học chính trị của vùng đồng bằng sông Cửu Long.

Thứ tư, công tác xã hội hóa kết quả nghiên cứu đạt được nhiều kết quả quan trọng, tiềm lực khoa học được phát huy và bước đầu có công bố quốc tế. Từ kết quả nghiên cứu, đội ngũ cán bộ, giảng viên của Học viện đã xuất bản hơn 50 đầu sách (sách chuyên khảo, sách tham khảo); công bố hàng nghìn bài viết trên các ấn phẩm khoa học có uy tín với nhiều thể loại khác nhau: tạp chí, báo in, báo điện tử, trong đó có các bài đăng trên tạp chí quốc tế uy tín (WoS/Scopus) góp phần xã hội hóa kết quả nghiên cứu. Học viện đã có sự khuyến khích nghiên cứu và công bố quốc tế, dành kinh phí hỗ trợ cho các công trình có giá trị khoa học cao, khuyến khích đội ngũ viên chức, giảng viên trẻ đăng ký đề tài khoa học cấp cơ sở, cấp Bộ. Qua đó giúp hình thành đội ngũ giảng viên - nhà khoa học có năng lực chuyên môn sâu, làm chủ phương pháp nghiên cứu hiện đại, gắn nghiên cứu với giảng dạy và thực tiễn phát triển vùng, phục vụ tích cực công tác đào tạo, bồi dưỡng tại Học viện.

Thứ năm, hoạt động tư vấn, kiến nghị chính sách đạt nhiều kết quả quan trọng. Cùng với những đổi mới quan trọng trong công tác nghiên cứu khoa học, chất lượng nghiên cứu khoa học không ngừng nâng lên, hoạt động tham mưu, tư vấn chính sách của Học viện đạt nhiều kết quả có ý nghĩa quan trọng. Theo đó, chưa kể các báo cáo kiến nghị, báo cáo chất lọc kết quả nghiên cứu từ các đề tài khoa học, hội thảo khoa học các cấp, Học viện đã chủ động đề xuất và xây dựng 09 báo cáo kiến nghị, trong đó có 07 báo cáo đã được Giám đốc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh đồng ý gửi cấp có thẩm quyền. Các kiến nghị tập trung vào nội dung: đổi mới công tác đào tạo, bồi dưỡng, phát triển vùng, quản trị nhà nước, giảm nghèo bền vững, thích ứng với biến đổi khí hậu ở vùng đồng bằng sông Cửu Long, an ninh con người, chăm sóc sức khỏe Nhân dân,...

Thứ sáu, công tác triển khai thực hiện Nghị quyết số 35-NQ/TW, ngày 22/10/2018 của Bộ Chính trị khóa XII về *"Tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới"* đạt nhiều kết quả quan trọng. Học viện đã vận dụng sáng tạo, có hiệu quả tinh thần của

Nghị quyết 35-NQ/TW vào toàn bộ hoạt động chuyên môn, từ công tác nghiên cứu khoa học, giảng dạy, đào tạo đến công tác tuyên truyền, xuất bản và phối hợp truyền thông. Việc gắn kết nghiên cứu lý luận với thực tiễn, lý luận, thực tiễn và truyền thông chính luận đã tạo nên một phương thức tiếp cận tổng hợp, hiệu quả, giúp công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng vừa có tính học thuật sâu sắc, vừa có sức lan tỏa rộng rãi.

Học viện đã ký kết Quy chế phối hợp thực hiện Nghị quyết số 35-NQ/TW giữa Học viện với Ban Tuyên giáo các Tỉnh, Thành ủy khu vực đồng bằng sông Cửu Long. Việc phối hợp được lãnh đạo Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh đánh giá thiết thực, rõ nét, có sự phối hợp đa dạng trên nhiều mặt như trao đổi thông tin, nghiên cứu khoa học, tập huấn, bồi dưỡng cán bộ, tổ chức Hội thi, kết nối các trang truyền thông trên không gian mạng. Học viện đã tổ chức Hội nghị Sơ kết Quy chế Phối hợp. Năm 2025, sau khi sắp xếp bộ máy trong hệ thống chính trị, Học viện đã chủ động soạn thảo Quy chế mới về việc phối hợp thực hiện Nghị quyết số 35-NQ/TW giữa Học viện với Ban Tuyên giáo và Dân vận các Tỉnh, Thành ủy, các Trường Chính trị vùng đồng bằng sông Cửu Long và tổ chức lễ ký kết vào cuối năm 2025. Ngoài ra, Học viện mở rộng sự phối hợp với các đơn vị mới như Đại học Cần Thơ, Trường Đại học Nam Cần Thơ, Trường Đại học Đồng Tháp, Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật Vĩnh Long, Học viện Chính trị khu vực II, Trường Đại học An ninh nhân dân, Quân khu 9... trong tăng cường thực hiện Nghị quyết 35-NQ/TW.

Thực hiện Kế hoạch của Đảng ủy Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh về tổ chức *Cuộc thi Chính luận bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng* qua các năm (2021 - 2025), Học viện tích cực tham gia và gửi bài dự thi với số lượng lớn và đạt nhiều thành tích tiêu biểu. Nhiều năm qua, Học viện phối hợp với các trường Đại học trong khu vực tổ chức *Cuộc thi chính luận khoa học về bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng* thu hút đông đảo sự tham gia của cán bộ, viên chức, học viên, sinh viên các đơn vị. Quá trình tích cực tham gia *Cuộc thi Chính*

luận bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng qua các năm, tập thể và nhiều cá nhân Học viện Chính trị khu vực IV đã đạt nhiều thành tích xuất sắc, tiêu biểu trong triển khai, thực hiện Nghị quyết số 35-NQ/TW. Về tập thể, Học viện liên tục đạt giải Tập thể xuất sắc lần thứ Hai, năm 2022; lần thứ Ba, năm 2023; lần thứ Tư, năm 2024 *Cuộc thi Chính luận bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng* do Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh tổ chức. Về cá nhân, năm 2021: 01 cá nhân đạt Giải B; 02 cá nhân đạt Giải khuyến khích. Năm 2022: 01 cá nhân đạt Giải A; 01 cá nhân đạt Giải C. Năm 2023: 01 cá nhân đạt giải A; 01 cá nhân đạt Giải B; 02 cá nhân đạt Giải khuyến khích. Năm 2024: 01 cá nhân đạt Giải A; 01 Giải B; 02 cá nhân đạt Giải khuyến khích. Ngoài ra, trong thực hiện phối hợp với các Ban Tuyên giáo và Dân vận các Tỉnh ủy, Thành ủy đồng bằng sông Cửu Long, nhiều viên chức của Học viện đã tham gia *Cuộc thi Chính luận* do Ban Tuyên giáo và Dân vận Thành ủy Cần Thơ tổ chức lần thứ nhất năm 2023, lần thứ hai năm 2024 và đạt giải cao trong cuộc thi. Cụ thể: Năm 2024: 01 cá nhân đạt Giải B. Năm 2025: Thể loại Báo in có 01 cá nhân đạt Giải B; 01 cá nhân đạt Giải C và 02 cá nhân đạt Giải khuyến khích; Thể loại Tạp chí: có cá nhân đạt 02 Giải B; 01 cá nhân đạt Giải C. Qua quá trình triển khai, tổ chức và thực hiện Nghị quyết số 35-NQ/TW của Bộ Chính trị, có thể khẳng định Học viện Chính trị khu vực IV đã trở thành một trong những đơn vị điển hình, tiêu biểu trong hệ thống Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh về thực hiện công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng và đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch. Qua đó, góp phần khẳng định những kết quả của Học viện trong công tác nghiên cứu khoa học chính trị.

Thứ bảy, gắn kết nghiên cứu khoa học với đào tạo, bồi dưỡng cán bộ. Một trong những thành tựu nổi bật của hoạt động khoa học của Học viện là sự gắn kết chặt chẽ giữa nghiên cứu khoa học với đào tạo, bồi dưỡng cán bộ. Các kết quả nghiên cứu được cập nhật, bổ sung vào bài giảng, chuyên đề, tài liệu học tập, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo và năng lực tư duy lý luận cho học viên.

Thứ tám, vai trò tham mưu, tư vấn chính sách của Học viện ngày càng được khẳng định thông qua các báo cáo khoa học, kiến nghị và đề xuất phục vụ cấp ủy, chính quyền các địa phương trong vùng.

Căn cứ vào đặc thù của khu vực đồng bằng sông Cửu Long, Học viện đã nghiên cứu tổng kết thực tiễn các vấn đề dân tộc, tôn giáo; kiến nghị một số nhiệm vụ, giải pháp nhằm tăng cường bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe Nhân dân trong kỷ nguyên phát triển mới; kiến nghị bảo đảm an ninh con người ở nước ta trong bối cảnh mới. Trên cơ sở đó, chất lượng kết quả nghiên cứu để xây dựng các báo cáo kiến nghị gửi Trung ương nhằm góp phần tư vấn chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước. Học viện đã triển khai xây dựng 09 báo cáo kiến nghị gửi Bộ Chính trị, Ban Bí thư, các cơ quan Trung ương, địa phương phục vụ công tác tham mưu, tư vấn hoạch định chủ trương, đường lối, chính sách phát triển đất nước và xây dựng các dự thảo Văn kiện Đại hội lần thứ XIV của Đảng. Trong đó, có 07 báo cáo kiến nghị được Giám đốc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh phê duyệt và ký gửi đến Bộ Chính trị, Ban Bí thư Trung ương Đảng và các Bộ, Ban, ngành Trung ương. Có thể khẳng định, số lượng, chất lượng các báo cáo kiến nghị của Học viện đã phản ánh sự nỗ lực của tập thể lãnh đạo Học viện cùng sự phấn đấu, trưởng thành của đội ngũ viên chức, giảng viên, nhà khoa học. Các báo cáo kiến nghị của Học viện được gửi đến Bộ Chính trị, Ban Bí thư, các cơ quan Trung ương đã góp phần phục vụ công tác tham mưu, tư vấn hoạch định chủ trương, đường lối, chính sách phát triển đất nước và xây dựng các dự thảo Văn kiện Đại hội lần thứ XIV của Đảng. Qua đó, những đóng góp của Học viện vào công tác tư vấn các chính sách nhằm phát triển khu vực đồng bằng sông Cửu Long nói riêng và phạm vi cả nước nói chung đã được cấp có thẩm quyền ghi nhận và đánh giá cao.

4. Đánh giá chung về hoạt động khoa học và những vấn đề đặt ra

Qua hai mươi năm xây dựng và phát triển, hoạt động khoa học của Học viện Chính trị khu vực IV đã đạt được những kết quả quan trọng, toàn diện cả về quy mô, nội dung và

chất lượng, qua đó góp phần khẳng định rõ nét vai trò là trung tâm nghiên cứu khoa học chính trị của vùng đồng bằng sông Cửu Long.

Trước hết, hoạt động nghiên cứu khoa học của Học viện ngày càng đi vào chiều sâu, bám sát yêu cầu nhiệm vụ chính trị và thực tiễn phát triển của vùng. Các đề tài khoa học, hội thảo, tọa đàm đã tập trung làm rõ nhiều vấn đề lý luận và thực tiễn có ý nghĩa cấp thiết như: xây dựng, chỉnh đốn Đảng; nâng cao năng lực lãnh đạo, cầm quyền của Đảng ở cơ sở; xây dựng hệ thống chính trị vững mạnh; công tác dân tộc, tôn giáo; bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng; phát triển bền vững vùng đồng bằng sông Cửu Long trong bối cảnh biến đổi khí hậu và hội nhập quốc tế. Nhiều kết quả nghiên cứu không chỉ có giá trị khoa học mà còn có khả năng ứng dụng cao, được các địa phương trong vùng vận dụng vào quá trình xây dựng và thực hiện nghị quyết, chương trình, kế hoạch phát triển.

Thứ hai, Học viện đã từng bước xây dựng được môi trường học thuật tương đối ổn định, tạo điều kiện để đội ngũ cán bộ, giảng viên tham gia nghiên cứu khoa học. Thông qua hoạt động nghiên cứu, năng lực tư duy lý luận, phương pháp nghiên cứu khoa học và khả năng tổng kết thực tiễn của đội ngũ cán bộ, giảng viên từng bước được nâng lên. Đây là cơ sở quan trọng để Học viện vừa thực hiện tốt nhiệm vụ đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, vừa đảm đương vai trò nghiên cứu khoa học chính trị của vùng.

Thứ ba, hoạt động khoa học của Học viện đã góp phần mở rộng quan hệ phối hợp, liên kết nghiên cứu với các Bộ, Ban, ngành Trung ương, các Tỉnh ủy, Thành ủy trong khu vực đồng bằng sông Cửu Long, cũng như với một số cơ sở đào tạo, nghiên cứu trong và ngoài hệ thống Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh. Thông qua các chương trình nghiên cứu, hội thảo khoa học, Học viện từng bước khẳng định vị thế, uy tín học thuật, trở thành địa chỉ tin cậy trong nghiên cứu khoa học chính trị của khu vực.

Bên cạnh những kết quả đạt được, hoạt động khoa học của Học viện cũng còn một số hạn chế, bất cập cần được nhìn nhận thẳng thắn. Một số đề tài nghiên cứu vẫn còn thiên về mô tả thực tiễn, chiều sâu lý luận chưa thật

sự đồng đều; số lượng công trình khoa học có tầm ảnh hưởng rộng chưa nhiều; việc chuyển hóa kết quả nghiên cứu thành các kiến nghị chính sách cụ thể ở một số lĩnh vực còn hạn chế. Ngoài ra, cơ chế khuyến khích nghiên cứu khoa học, điều kiện bảo đảm cho hoạt động nghiên cứu trong bối cảnh yêu cầu ngày càng cao cũng đặt ra những thách thức mới đối với Học viện trong giai đoạn tới.

5. Định hướng tiếp tục phát huy vai trò trung tâm nghiên cứu khoa học chính trị vùng đồng bằng sông Cửu Long

Trước yêu cầu mới của sự nghiệp đổi mới, hội nhập và phát triển đất nước, đặc biệt là yêu cầu phát triển nhanh và bền vững vùng đồng bằng sông Cửu Long, hoạt động khoa học của Học viện cần tiếp tục được đổi mới mạnh mẽ theo một số định hướng chủ yếu sau:

Một là, tiếp tục quán triệt sâu sắc quan điểm của Đảng về vai trò của khoa học lý luận chính trị, gắn nghiên cứu khoa học với nhiệm vụ chính trị và yêu cầu thực tiễn của vùng. Hoạt động nghiên cứu cần tập trung làm rõ những vấn đề lớn, có tính chiến lược, lâu dài đối với sự phát triển của vùng đồng bằng sông Cửu Long, đồng thời kịp thời nghiên cứu, giải đáp những vấn đề mới nảy sinh trong thực tiễn.

Hai là, nâng cao chất lượng các đề tài nghiên cứu khoa học theo hướng tăng cường chiều sâu lý luận, tính phát hiện và khả năng ứng dụng. Học viện cần chú trọng lựa chọn, tổ chức thực hiện các đề tài có tính liên ngành, liên vùng, gắn với các chương trình phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng Đảng và hệ thống chính trị của khu vực; qua đó khẳng định rõ hơn vai trò trung tâm nghiên cứu khoa học chính trị của vùng.

Ba là, tiếp tục xây dựng và phát triển đội ngũ cán bộ, giảng viên làm công tác nghiên cứu khoa học có bản lĩnh chính trị vững vàng, trình độ chuyên môn cao, phương pháp nghiên cứu khoa học hiện đại. Đây là yếu tố then chốt quyết định chất lượng và hiệu quả hoạt động khoa học của Học viện trong dài hạn.

Bốn là, đẩy mạnh tổ chức các hội thảo khoa học các cấp coi đây là diễn đàn học thuật quan trọng để tổng kết thực tiễn, trao đổi học thuật, lan tỏa tri thức khoa học chính trị. Thông qua

đó, Học viện tiếp tục khẳng định vai trò kết nối, dẫn dắt hoạt động nghiên cứu khoa học chính trị ở vùng đồng bằng sông Cửu Long.

Năm là, tăng cường gắn kết chặt chẽ giữa nghiên cứu khoa học với đào tạo, bồi dưỡng cán bộ và công tác tham mưu chính sách. Kết quả nghiên cứu cần được kịp thời đưa vào bài giảng, tài liệu học tập, đồng thời chuyển hóa thành các kiến nghị, giải pháp cụ thể phục vụ cho lãnh đạo, quản lý ở các địa phương trong vùng.

6. Kết luận

Hai mươi năm qua, hoạt động khoa học của Học viện đã không ngừng phát triển, từng bước khẳng định vị thế là trung tâm nghiên cứu khoa học chính trị của vùng đồng bằng sông Cửu Long. Những kết quả đạt được là minh chứng sinh động cho sự nỗ lực, tâm huyết và trách nhiệm của tập thể cán bộ, giảng viên, nhà khoa học của Học viện đối với sự nghiệp đào tạo, bồi dưỡng cán bộ và phát triển khoa học lý luận chính trị.

Trong bối cảnh mới, với yêu cầu ngày càng cao của sự nghiệp đổi mới và phát triển đất nước, hoạt động khoa học của Học viện đứng trước cả thời cơ và thách thức. Phát huy những thành tựu đã đạt được, tiếp tục đổi mới tư duy, nâng cao chất lượng nghiên cứu, Học viện sẽ tiếp tục khẳng định vị thế là trung tâm nghiên cứu khoa học chính trị của vùng đồng bằng sông Cửu Long, đóng góp thiết thực vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong giai đoạn mới. ■

¹ Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh (2016): *Quyết định số 578/QĐ-HVCTQG, ngày 24/02/2016 của Giám đốc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh ban hành Chiến lược hoạt động khoa học của Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh giai đoạn 2016 - 2030*, Hà Nội.

² Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh (2017): *Quyết định số 6098/QĐ-HVCTQG, ngày 15/12/2017 của Giám đốc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh ban hành Quy chế quản lý hoạt động khoa học ở Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh*, Hà Nội.

³ Ban Chấp hành Đảng bộ Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh (2024): *Nghị quyết số 44-NQ/ĐU ngày 11/7/2024 về tăng cường công tác nghiên cứu khoa học, tham mưu, tư vấn chính sách cho Đảng và Nhà nước trong tình hình mới*, Hà Nội.

⁴ Học viện Chính trị khu vực IV (2022): *Quyết định số 1723A-QĐ/HVCTKV IV, ngày 30/12/2022 của Giám đốc Học viện Chính trị khu vực IV về Chiến lược hoạt động khoa học giai đoạn 2021 - 2030*, Cần Thơ.